

KONFERENCIJA SEE-SDI 2003 The South East European Spatial Data Infrastructure

U Sofiji je od 22. do 24. listopada 2003. godine održana konferencija "Infrastruktura prostornih podataka u jugoistočnoj Europi". Konferencija je rezultat projekta GISEE (Geographic Information Systems Technology and Market in South East Europe) započetog 1. rujna 2002. godine.

Sofija je utemeljena prije sedam tisuća godina i po starosti je drugi grad u Europi. Tijekom povijesnih zbivanja često je mijenjala ime, a glavni grad Bugarske postala je u 19. stoljeću. Danas je Sofija vrlo uzbudljiv grad, s 1,22 mil. stanovnika, podjednako zanimljiv za život u njemu, ali i za turistički posjet (slika 1). Uz mnogobrojna strana ulaganja grad se dinamički širi i doživljava veliku ekonomsku ekspanziju. Kako je Tehničko sveučilište u Sofiji vrlo aktivno uključeno u projekt GISEE, upravo je Sofija odabrana kao domaćin SEE-SDI konferencije.

Slika 1. Kip zaštitnice Sofije

Projekt GISEE financiran je na temelju ugovora IST-2001-37994 po petom okviru programa Europske komisije, a krajnji mu je cilj stvoriti opsežnu dokumentaciju o infrastrukturi prostornih podataka u Albaniji, Bosni i Hercegovini, Bugarskoj, Hrvatskoj, Makedoniji, Rumunjskoj, Turskoj te Srbiji i Crnoj Gori, koja će obuhvatiti podatke, zainteresirane strane i primjene. Rad na projektu sastojao se u analizi koja je prikazala zapreke i dobre strane pri upotrebi i razvijanju tehnologije GIS-a, nedostatke i potrebu za normiranjem i harmonizacijom radnih postupaka. Analiza će voditi do konkretnih prijedloga kako bi se potpuno uspostavila infrastruktura i mogla upotrijebiti u korist cijele regije. Projekt treba dati smjernice i preporuke ne samo onima u sektoru geoinformacija, nego i svima koji donose odluke, vladama i donatorima, kako bi te preporuke mogli uzeti u obzir pri definiranju buduće politike i projekata svih vrsta.

Tehničko sveučilište u Sofiji radi na ovom projektu zajedno s Geographic Information Systems International Group – GISIG, sa sjedištem u Italiji i članovima iz cijele Europe, s udrugom europskih kartografskih agencija Eurogeographicsom, s 40 članova iz 38 zemalja,

i s bugarskom savjetničkom tvrtkom za informacijske tehnologije URSIT Ltd. Te partnere podržavaju stručnjaci iz svih zemalja jugoistočne Europe. Rezultati će biti dostupni u konačnom javnom izvješčaju i do njih će se moći doći putem web-stranice <http://www.gisig.it/gisee>.

Konferenciju je organiziralo Tehničko sveučilište u Sofiji i tvrtka URSIT Ltd. pod pokroviteljstvom bugarskog Ministarstva prostornog planiranja i javnih radova. Sponzori konferencije bili su ESRI i Oracle. Na konferenciji je sudjelovao velik broj stručnjaka na polju geoinformacija iz SAD-a te iz zemalja zapadne i jugoistočne Europe (slika 2).

Slika 2. Sudionici konferencije

Konferencija je održana u centru Ilijev (Elieff centre), modernom poslovnom i kulturnom središtu koje je i domaćin američkom sveučilištu u Bugarskoj. Program konferencije bio raspoređen je u tri dana, a službeni početak konferencije je bio u četvrtak 23. listopada.

Službeni jezik konferencije bio je engleski, a tijekom četvrtka bio je omogućen simultani prijevod na bugarski i engleski jezik.

Program konferencije:

Srijeda, 22. listopada

ESRI Workshop

Jeanne Foust, ESRI Inc.: Building a Spatial Data Infrastructure, Practical Approaches.

Louis Hecht i Martin Klopfer, OGC USA: Interoperability Tutorial (OGC).

Po završetku programa održan je Welcome Party za sve prisutne.

Četvrtak, 23. listopada

Minister Zerovski (Ministry of Regional Development and Public Works, Bulgaria) Prof. V. Živkov, Rector (Technical University Sofia, Bulgaria)

Raina Pavlova (Technical University Sofia, Bulgaria): Logistic remarks, presentation of the Agenda

*The Political and Social Context of Spatial Data Infrastructures,
The Legal Framework, Interoperability and Standards*

Neil Buhne, Resident Representative (UNDP, Bulgaria): Millenium Development Goals and ICT for Development

Jeanne Foust (ESRI Inc. USA): Spatial Data Infrastructures and the Digital Earth: Implementing the Millenium Development Goals

Kamen Spasov (Ministry of State Administration, Bulgaria): E-Government strategy of Bulgaria as frame per SDI

Louis Hecht (OpenGIS Consortium, USA): Interoperability and Standartization – Foundation for Spatial Data Infrastructures

Prof. Ian Masser (President, GSDI Association): Global Spatial Data Infrastructures in Transition

*SDIs in South East Europe and EU Countries – Global and European
Initiatives and Programs*

Claude Luzet (Eurogeographics): The European Spatial Data Infrastructure: Past, Present and Future

Dr Wolfgang Steinborn (EUROGI): Towards a Continental SDI for Europe – The Benefits of Geo-Data Integration

Dr Jörn Sievers (Federal Office for Cartography and Geodesy (BKG), Germany): Towards a Spatial Data Infrastructure in Germany

Traian Constantinescu, Director (National Office for Cadastre, Geodesy and Cartography, Romania): Spatial Data Infrastructure in Romania – Current Status and Further Development

Donor Strategies and Financing of Spatial Data Infrastructures

Dr S. Cheresheva (TLC, Bulgaria): The Legislative Framework for a Spatial Data Infrastructure in Bulgaria as Accession Country to The European Union (Public Sector Information, Copyright, Intellectual Property, EU, Candidate Countries, Balkans)

A. Annoni (ISPRA/Joint Research Centre, European Commission): INSPIRE: EU-Wide Regulations

Apostolia Caramali (European Commission/ESA Joint Undertaking): European Programmes: The European Research Area, Sixth Framework Programme and Galileo

Prof. Dr A. Frank (Technical University Vienna, Austria): Financial and Pricing Aspects of SDI

Po završetku prvog službenog dana konferencije organizirano je druženje i večera u tradicionalnom bugarskom restoranu.

Petak, 23. listopada

Regional Spatial Data Infrastructures and Initiatives

Joep Crompvoets (Wageningen University, Netherlands): INSPIRE – EU Geo-portal on The European Society

Dr Jens Riecken (Surveying and Mapping Agency of Nordrhein-Westfalen, Germany): Regional SDI in a Cross-Border Environment

Parallel Sessions – SDIs in South East Europe and Best Practice Examples

Stream I: Spatial Data Infrastructures

Stream II: Best Practice Examples

The Way Forward – Concluding Session

Mitka Avramova (Oracle Bulgaria): The View of Industry for Managing and Accessing Spatial and Other Information – The Example of Oracle 10G

Peter van de Crommert (GEODAN, Netherlands): From Clearinghouse to SDI – The Dutch Approach

Ulrich Boes (URSIT Ltd., Sofia, Bulgaria): A Regional Spatial Data Infrastructure in Southeast Europe – Dream or Close Reality: How to Move Ahead to Use Spatial Data and to Build SDIs in This Region?

Panel Discussion and Wrap up

Tijekom paralelnih sjednica predstavnici zemalja uključenih u projekt GISEE prezentirali su referate i detalje rada na projektu. Hrvatsku je predstavio prof. dr. sc. Miljenko Lapaine s referatom pod nazivom: "Cartography in Croatia, 1999-2003".

Na kraju posljednjeg dana konferencije organizirano je završno druženje uz birana bugarska vina.

Posebna zasluga ove konferencije bila je uspostava kontakta između svjetski poznatih stručnjaka na polju geoinformacija i stručnjaka iz zemalja jugoistočne Europe. Tijekom konferencije prezentirani su mnogi zanimljivi radovi, a uz formalne i neformalne diskusije ostvarena je dobra suradnja i smjernice za budući rad. Posebni značaj imala je završna panel diskusija, a završne smjernice konferencije koje trebaju pomoći u izgradnji infrastrukture prostornih podataka u zemljama jugoistočne Europe mogle bi se sažeti u sljedećih nekoliko natuknica:

- vlade zemalja jugoistočne Europe moraju prepoznati značaj prostornih podataka i pomoći u izgradnji infrastrukture prostornih podataka
- potrebno je u što kraćem vremenu prihvatiti međunarodne i europske norme u području geoinformacija
- svi zainteresirani sudionici u infrastrukturi prostornih podataka moraju promicati važnost prostornih podataka.

U ostvarenju tih smjernica zemlje jugoistočne Europe mogu računati na pomoć od razvijenih zemalja u kojima je infrastruktura prostornih podataka na visokoj razini. Poseban značaj i zaključak konferencije stvaranje je AGISEE-a, odnosno stvaranje udruge zemalja jugoistočne Europe za geoinformacije.

Ovom prigodom željeli bismo posebno zahvaliti prof. dr. sc. Miljenku Lapaineu na pozivu kao i organizatorima konferencije, koji su snosili troškove našeg boravka i sudjelovanja na toj iznimno značajnoj konferenciji, koja će biti od velike koristi za naš daljnji znanstveno-istraživački rad. Boravak u Sofiji ostat će nam u nezaboravnom sjećanju.

Vlado Cetl, Vesna Poslončec-Petrić i Robert Župan